

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Obornikach

64-600 Oborniki ul. 11 Listopada 2a, tel.: 0 61 29 73 126

e - mail: pcpr@powiatobornicki.pl

www.pcpr.powiatobornicki.pl

Sprawozdanie opisowe z działalności za 2022 r. ***Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie*** ***w Obornikach***

Oborniki, 17.04.2023 r.

Spis treści

1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	3
1.1. informacje ogólne	3
1.2. Projekty realizowane przy współfinansowaniu środków unijnych.	6
1.3. Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	11
1.4. „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej” - edycja 2022.	12
2. Piecza zastępcza	14
2.1 Rodzinna piecza zastępcza	14
2.2 Organizator rodzinnej pieczy zastępczej	23
2.3. Placówki opiekuńczo – wychowawcze.	31
3. Realizacja zadań z zakresu rehabilitacji społecznej ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.	32
4. Realizacja zadań przy udziale środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych - program pilotażowy „Aktywny Samorząd”.	34
5. Informacja o wykonaniu zadań i planu budżetu za 2022 rok w zakresie orzekania o niepełnosprawności.	36
6. Powiatowa Społeczna Rada Do Spraw Osób Niepełnosprawnych	39

1.Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

1.1. informacje ogólne

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Obornikach jest jednostką organizacyjną samorządu terytorialnego, powołaną uchwałą Rady Powiatu Obornickiego nr III/19/99 z dnia 19 stycznia 1999 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie realizuje zadania własne i zlecone z zakresu pomocy społecznej określone ustawą z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej oraz w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, a także zadania wynikające z ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Utworzenie i utrzymanie Centrum Pomocy Rodzinie, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników należy do zadań własnych powiatu. Jako jednostka organizacyjna pomocy społecznej kieruje się głównie zasadą pomocniczości, prowadzi szeroką działalność na rzecz mieszkańców powiatu oraz poprawy warunków ich życia. Działalność ta polega przede wszystkim na wsparciu rodziny, zapewnieniu dzieciom opieki zastępczej oraz na udzielaniu pomocy osobom niepełnosprawnym.

Wśród zadań realizowanych przez PCPR należy wymienić:

1. udzielanie wsparcia finansowego rodzinom zastępczym, pełnoletnim wychowankom tych rodzin oraz placówek, osobom niepełnosprawnym, prowadzenie pracy socjalnej na rzecz ww. osób,
2. organizowanie i zapewnienie opieki i wychowania dzieciom pozbawionym możliwości wychowywania się we własnej rodzinie naturalnej,
3. umożliwienie osobom niepełnosprawnym korzystania z rehabilitacji społecznej,
4. umieszczanie dzieci w placówkach opieki całodobowej,
5. udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach zgłaszającym się klientom,
6. opracowywanie i realizacja programów z zakresu pomocy społecznej, przeciwdziałania przemocy w rodzinie, pieczy zastępczej, pomocy osobom niepełnosprawnym,
7. prowadzenie stałej współpracy z instytucjami pomocy społecznej, sądami i innymi podmiotami działającymi w zakresie wsparcia rodziny.

Dane i informacje zawarte w niniejszym sprawozdaniu rocznym z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Obornikach jest jednocześnie wypełnieniem obowiązku przedstawienia Staroście i Radzie Powiatu Obornickiego, sprawozdania z realizacji Powiatowego programu rozwoju pieczy zastępczej w Powiecie Obornickim na lata 2022-2024, Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2018-2022, oraz sprawozdania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Zasoby kadrowe Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Obornikach stanowią: Dyrektor, starszy pracownik socjalny, kierownik działu ds. pomocy społecznej, pieczy zastępczej i przemocy w rodzinie, specjalista pracy socjalnej, 2 specjalistów pracy z rodziną, trzech koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, 3 starszy inspektor. W 2022 r. 1 stanowisko koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej finansowane było do końca trwania projektu, tj. do końca miesiąca stycznia 2022r. ze środków UE w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Wielkopolskiego na lata 2014 - 2020.

Wydatki na działalność PCPR zaplanowano w kwocie 609.347,95 zł, wykonanie wyniosło **576.408,64** zł. Na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń oraz inne wydatki osobowe niezaliczane do wynagrodzeń, w tym odpis na ZFŚS wydatkowano 501.712,18 zł. W ramach tej grupy wydatków Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie zrealizowało również umowy cywilno-prawne dotyczące:

- obsługi zadań ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w postaci przeprowadzania wizji lokalnych wstępnych i powykonawczych oraz rozliczenia kosztorysów wstępnych i powykonawczych związanych z likwidacją barier architektonicznych i technicznych – 9.377,60 zł,
- obsługi informatycznej – 9.600,00 zł,
- obsługa administracyjna w zastępstwie za nieobecnego pracownika – 3.772,00 zł.

Na wydatki rzeczowe przeznaczono 51.946,86 zł, w tym:

- usługi pocztowe – 19.389,60 zł,
- obsługa prawna - 11.808,00 zł,
- RODO - 2.952,00 zł,

- BIP - 738,00 zł,
- zakup materiałów biurowych oraz artykułów spożywczych – 3.054,98 zł,
- dzierżawa kserokopiarki – 5.223,68 zł,
- abonament INFORLEX – 2.259,00 zł,
- usługa transportowa – 3.115,80 zł,
- pozostałe (m.in. szkolenia, podróże służbowe, badania) – 3.405,80 zł.

Pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Obornikach systematycznie podnosili swoje kwalifikacje zawodowe biorąc udział w licznych szkoleniach (23 szkoleniach).

Strategia rozwiązywania problemów społecznych

W roku 2022 kontynuowano uchwaloną w 2020 r. Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Powiatu Obornickiego na lata 2020-2029. Strategia jest dokumentem definiującym najważniejsze kierunki interwencji w odniesieniu do problemów społecznych występujących na terenie Powiatu. Wskazuje ona obszary problemowe, priorytetowe kierunki działań oraz wytyczne dla wdrażania planowanych zadań. W celu osiągnięcia rezultatów i celów Strategii, planowane do realizacji działania podlegają stałemu monitoringowi i okresowej ewaluacji.

Przygotowanie strategii odbywało się we współpracy z licznymi podmiotami działającymi w szeroko rozumianym obszarze pomocy społecznej na terenie powiatu obornickiego, m.in. gminy z terenu powiatu obornickiego, ośrodki pomocy społecznej, Zespoły Interdyscyplinarne, Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Komenda Powiatowa Policji, Powiatowy Urząd Pracy, Powiatowy Zespół Orzekania o Niepełnosprawności i inne. Prace nad strategią pozwoliły na przygotowanie aktualnej diagnozy sytuacji społecznej na terenie powiatu, dotyczącej szeregu zjawisk i procesów społecznych, z możliwością przeglądu tendencji i procesów zachodzących na przestrzeni kilku ostatnich lat.

1.2. Projekty realizowane przy współfinansowaniu środków unijnych.

1) W 2022 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Obornikach kontynuowało realizację projektu „Usługi społeczne dla mieszkańców powiatu obornickiego”. Dofinansowanie projektu pozyskano w ramach konkursu zamkniętego nr: PWP.07.02.02-IZ-00-30-002/18 Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020.

Całkowita wartość projektu wynosiła 956.520,54 zł. Kwota dofinansowania wynosiła 908.694,51 zł, wkład własny 57.057,03 zł. Okres realizacji 1.09.2019 r. – 31.01.2022r.

Projekt partnerski realizowany był wspólnie z NGO-Fundacją im. Królowej Polski św. Jadwigi na terenie powiatu obornickiego. Wsparcie projektu kierowane było do osób, które zamieszkują, uczą się lub pracują na terenie powiatu obornickiego. Grupa docelowa projektu to 65 osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, 40 osób niepełnosprawnych i niesamodzielnych, 25 osób przebywających w pieczy zastępczej/osób usamodzielnianych. Wsparcie kierowane było również do otoczenia opiekunów faktycznych osób niepełnosprawnych i niesamodzielnych (20 osób) oraz rodziców zastępczych (15 osób).

Zadania w ramach projektu: usługi asystenckie, teleopieka, poradnictwo specjalistyczne, centrum wsparcia opiekunów faktycznych, szkoła dla rodziców, zabiegi rehabilitacyjne.

Plan wydatków projektu na 2022 rok wynosił 72.559,63 zł. W ramach zadań realizowanych przez PCPR wykonanie na koniec roku wyniosło **72.559,62 zł**, z czego 9.231,00 zł stanowił wkład własny, z którego opłacone zostały wynagrodzenia dla obsługi projektu. Wydatki kształtowały się następująco:

- wynagrodzenia wraz z pochodnymi, dodatki specjalne oraz umowy zlecenia – 40.898,67 zł,
- podróże służbowe – 96,95 zł,
- koordynacja oraz zarządzanie projektem – 5.000,00 zł,
- usługi rehabilitacyjne dla uczestników Projektu – 16.464,00 zł,
- usługi specjalistyczno-psychologiczne dla uczestników Projektu – 3.500,00 zł,
- szkolenia dla uczestników Projektu – 6.600,00 zł.

W formie dotacji dla Partnera tj. NGO-Fundacji im. Królowej Polski św. Jadwigi przekazano środki w kwocie **4.598,67 zł**.

Projekt „Usługi społeczne dla mieszkańców powiatu obornickiego” realizowany wspólnie z NGO-Fundacją im. Królowej Polski Św. Jadwigi na terenie powiatu obornickiego. Zgodnie z założeniami wsparciem projektu objętych zostało łącznie min. 100 osób, które zamieszkują, uczą się lub pracują na terenie powiatu obornickiego.

Realizowano zawartą z firmą SIDLY sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie umowę dot. świadczenia w ramach projektu „usług teleopieki domowej”. W jej ramach zakupiono 20 opasek telemedycznych I generacji na nadgarstek. 20 uczestników projektu objętych było także świadczeniem usługi całodobowej teleopieki domowej za pośrednictwem całodobowego centrum monitoringu. Opaska posiada przycisk SOS (opatrzone językiem Braille’a), detektor upadku oraz lokalizator GPS. Posiada dwustronną komunikację głosową, co oznacza że przez opaskę może porozmawiać podopieczny z opiekunem – jest to niewątpliwa zaleta, przy opiece nad bliską osobą. Urządzenie dokonuje pomiaru tętna oraz ilości wykonanych kroków. Posiada również czujnik zdjęcia opaski, ma możliwość włączenia przypominania o zażyciu leków oraz ustawienia strefy bezpieczeństwa. Ze względu na obniżoną motorykę osób starszych oraz znajomość tradycyjnych rozwiązań, zapięcie jest takie jak w zegarkach. Opaska ma tylko jeden przycisk, który jest zabezpieczony przed przypadkowym naciśnięciem. Zakup jednej opaski stanowił kwotę 862,92 zł, a świadczenie usługi teleopieki dla jednego beneficjenta wynosi 61,38 zł. Warto podkreślić, że zaproponowane przez PCPR świadczenie tego typu usługi było działaniem nowatorskim na terenie powiatu obornickiego.

Kontynuowano realizację zawartej umowy z firmą Besttherapy, z siedzibą w Obornikach, której przedmiotem było świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych obejmujących rehabilitację fizyczną i usprawnianie zaburzonych funkcji organizmu dla odbiorców usług – osób niesamodzielnych z powodu niepełnosprawności, będących uczestnikami projektu.

W dalszym ciągu realizowano także świadczenie poradnictwa specjalistycznego psychologicznego, dla osób w pieczy zastępczej, rodziców zastępczych oraz opiekunów faktycznych osób niesamodzielnych z powodu niepełnosprawności.

W ramach pozyskanych środków na realizację projektu Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Obornikach utworzyło dodatkowe stanowisko pracy zatrudniając na czas trwania projektu koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. W ramach projektu zaangażowano także dwie osoby na stanowisko asystent osobisty osoby niepełnosprawnej. Zadanie to realizował partner Fundacja im. Królowej Polski Św. Jadwigi. Wsparciem objętych zostało 16 osób niepełnosprawnych. Głównym zadaniem asystentów jest wspieranie osób niepełnosprawnych w życiu społecznym przy ich aktywnym uczestnictwie. Realizując formy wsparcia projektu dobieranego indywidualnie dla każdego uczestnika, celem zapewnienia właściwego poziomu obsługi, z uwzględnieniem faktu, iż są to osoby wymagające szczególnego rodzaju obsługi indywidualnej, zaangażowano 4 pracowników PCPR.

W ramach projektu zrealizowano świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w formie terapii prowadzonej przez pedagoga specjalnego, na potrzeby osób niesamodzielných z powodu niepełnosprawności - uczestników projektu „Usługi społeczne dla mieszkańców powiatu obornickiego”. Zakres i sposób realizacji usług obejmował diagnozowanie deficytów uczestników projektu oraz świadczenie wsparcia pedagogicznego i edukacyjno-terapeutycznego.

Przeprowadzono także szkolenia dla rodziców zastępczych: pt. „Będąc rodzicem zastępczym – budowanie i wzmacnianie autorytetu”, „Ochrona danych w pieczy zastępczej, „cyberbezpieczeństwo”, „Przemoc w rodzinie-aspekty przemocy fizycznej i seksualnej”, „Diagnoza i postępowanie terapeutyczne”, „Wzmocnienie poczucia satysfakcji z pełnienia funkcji rodziny zastępczej (przeciwdziałanie wypaleniu)”, „Zaburzenia emocjonalne występujące u dzieci i młodzieży w związku z ograniczeniem kontaktów społecznych spowodowane pandemią i nauką zdalną”, „Komunikacja rodziców zastępczych z rodziną biologiczną w aspekcie współpracy m.in. na rzecz powrotu dziecka do rodziny biologicznej”.

Zrealizowało także cykl zajęć warsztatowych dedykowanych opiekunom faktycznym osób z niepełnosprawnościami. Ważnym aspektem przeprowadzonych szkoleń było aktywne w nich uczestnictwo osób szkolonych oraz wymiana doświadczeń. Zakres tematyczny obejmował m.in. techniki przenoszenia, dźwigania,

pozycjonowania osoby niepełnosprawnej, terapię oddechową, techniki karmienia jako profilaktyka zapaleń u osób przewlekle chorych, techniki autorelaksacji - chwila wytchnienia dla opiekunów osób zależnych.

Natomiast w styczniu 2022 r. w ramach projektu zrealizowano zajęcia teoretyczne i praktyczne w wymiarze 66 godzin w zakresie:

- 1) psychofizyczne aspekty opieki nad osobami z niepełnosprawnością;
- 2) opiekun osoby niepełnosprawnej jako partner fizjoterapeuty i pacjenta w spójnym procesie rehabilitacji;
- 3) terapeutyczne oddziaływanie integracji sensorycznej w warunkach domowych;
- 4) właściwy dobór sprzętu do ćwiczeń z dziećmi niepełnosprawnymi ruchowo w warunkach domowych;
- 5) podstawowe metody rehabilitacji i fizjoterapii w warunkach domowych, w tym:
 - a. rehabilitacja i fizjoterapia dzieci z uszkodzeniami układu nerwowego.
 - b. rehabilitacja i fizjoterapia dzieci z mózgowym porażeniem dziecięcym;
 - c. rehabilitacja i fizjoterapia dzieci z przepukliną oponowo – rdzeniową;
 - d. rehabilitacja i fizjoterapia dzieci ze spastycznością;
 - e. rehabilitacja i fizjoterapia dzieci z dystrofią mięśniową;
 - f. rehabilitacja i fizjoterapia urazów sportowych u dzieci.

Zgodnie z umową projekt miał być realizowany do 31.08.2021 r., jednakże sytuacja epidemiczna w kraju i uregulowania ustawowe związane z tą sytuacją dały możliwość przedłużenia umowy. Instytucja Zarządzająca WRPO 2014+ poinformowała, iż na mocy ustawy z dnia 3 kwietnia 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach wspierających realizację programów operacyjnych w związku z wystąpieniem COVID-19 w 2020 r. tzw. specustawy funduszowej zgodziła się na przedłużenie realizacji do końca stycznia 2022 r.

Celem głównym projektu było zwiększenie liczby miejsc świadczenia usług społecznych.

Projekt odpowiada na problemy i potrzeby w świadczeniu usług społecznych, zidentyfikowane na obszarze jego realizacji, biorąc pod uwagę trendy demograficzne i poziom dostępności usług społecznych na tym obszarze.

1.3. Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Zadania powiatu w zakresie przemocy w rodzinie są regulowane przez ustawę o przeciwdziałaniu w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 roku. Na terenie powiatu obornickiego realizowany był powiatowy program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w Powiecie Obornickim na lata 2018 – 2022.

W roku 2022 r. PCPR wystąpił do Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego i otrzymał z budżetu państwa środki w wysokości 7.200,00 zł. na realizację programu korekcyjno- edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie. W ramach pozyskanych środków Powiat Obornicki poprzez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Obornikach oraz we współpracy z Poznańskim Centrum Profilaktyki Społecznej przeprowadził jedną edycję programu korekcyjno- edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie w łącznym wymiarze 55 godzin (sesje indywidualne i grupowe). Rekrutację uczestników przeprowadzono we współpracy ze służbami działającymi na terenie powiatu (policja, sąd, ośrodki pomocy społecznej, zespoły interdyscyplinarne). W programie wzięło udział 8 osób, mieszkańców powiatu obornickiego.

Realizując założenia Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie aktualizowało, publikowało oraz udostępniało właściwym podmiotom bazy teleadresowe w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Pracownicy Centrum podnosili na bieżąco swoje kwalifikacje, w roku 2022 r. pracownicy wykonujący zadania w zakresie pomocy społecznej, pieczy zastępczej i pracy z rodziną brali udział w szkoleniach z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz szeroko rozumianego wspierania dziecka i rodziny.

Pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie udzielali informacji, pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.

Pracownik socjalny Centrum jako reprezentant jednostki, jest członkiem grupy roboczej zespołu interdyscyplinarnego przy OPS w Obornikach i bierze aktywny udział w jego pracach. Pracownicy Centrum udzielają poradnictwa osobom, które zgłaszają się po wsparcie w przypadku doświadczania przemocy w rodzinie.

1.4. „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej” - edycja 2022.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie pozyskało środki w ramach Programu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej” - edycja 2022. Program w całości sfinansowany został ze środków Funduszu Solidarnościowego. Dofinansowanie wynosiło **169.900,38 zł**.

Usługa asystenta ma na celu kompensację ograniczeń spowodowanych niepełnosprawnością uczestnika Programu, stymulowanie do podejmowania aktywności życiowej oraz uspołecznianie osoby niepełnosprawnej. Uczestnikami Programu są dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna w procesie jego leczenia, rehabilitacji, edukacji w tym osoby z niepełnosprawnościami sprzężonymi i trudnościami z mobilnością i komunikacją oraz osoby posiadające orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, albo orzeczenie równoważne do wyżej wymienionych, które wymagają usługi asystenta w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym.

Do głównych zadań asystenta należy wspieranie w:

- a) wykonywaniu czynności dnia codziennego uczestnika Programu;
- b) wyjściu, powrocie lub dojazdach z uczestnikiem Programu w wybrane przez uczestnika miejsca;
- c) załatwianiu spraw urzędowych;
- d) korzystaniu z dóbr kultury (np. muzeum, teatr, kino, galerie sztuki, wystawy);
- e) zaprowadzaniu dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności do placówki oświatowej lub przyprowadzaniu ich z niej
- f) doraźna i okazjonalna pomoc w domu

Ze wsparcia skorzystało 8 osób (2 dzieci, 4 osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności, 2 osoby z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności).

W ramach zadań realizowanych przez PCPR wykonanie na koniec roku wyniosło **104.218,98 zł**. Wydatki kształtowały się następująco:

- umowy zlecenia Asystentów oraz wynagrodzenia pracowników obsługujących Projekt – 102.292,12 zł,
- zakup materiałów i wyposażenia (głównie rękawiczki, maseczki) – 348,27 zł,
- kilometrówka, w związku z dojazdami Asystenta z Podopiecznymi do lekarza, na zakupy itp. – 1.578,59 zł.

2. Piecza zastępcza

2.1 Rodzinna piecza zastępcza.

Ze środków własnych powiat realizuje zadania zawarte w ustawie o pomocy społecznej oraz ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Wskazane ustawy zobowiązują powiat do udzielania pomocy pieniężnej na pokrycie kosztów utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych, pomocy pieniężnej na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie zarówno dzieciom z rodzin zastępczych jak i opuszczających placówki opiekuńczo-wychowawcze, domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie, młodzieżowe ośrodki szkolno-wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii, młodzieżowe ośrodki wychowawcze, schroniska dla nieletnich czy zakłady poprawcze.

Świadczenia wypłacone rodzinom zastępczym ze środków własnych powiatu w 2022 roku wynosiły **1.915.051,69** zł, z tego:

- na pokrycie kosztów utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych objętych opieką zastępczą /dzieci z powiatu obornickiego/ - 1.626.388,09 zł,
- na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego do rodziny dziecka – 24.002,20 zł (środki przekazano głównie na zakup niezbędnych mebli i wyposażenie pokoi dzieci – miejsc do spania, nauki, wypoczynku, pościeli, fotelików samochodowych i inne),
- pełnoletnim wychowankom rodzinnej pieczy zastępczej wypłacono pomoc na kontynuowanie nauki - 64.081,68 zł (15 osób), pomoc pieniężną na usamodzielnienie w formie pieniężnej dla 14 dorosłych wychowanków opuszczających rodziny zastępcze – 86.047,00 zł, w formie rzeczowej dla 3 osób – 8.735,00 zł,
- środki na remont mieszkania, utrzymanie lokalu, zdarzenia losowe, dopłatę do wypoczynku – 105.797,72 zł (art. 83 i 84 ustawy o pieczy zastępczej).

Do końca maja 2022, w związku z ustawą o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, PCPR wypłacał środki z budżetu państwa na dodatek wychowawczy na dzieci przebywające w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej (tzw. 500+)

w kwocie 272.061,40 zł. Wykorzystano **272.061,40 zł**, w tym na wypłatę dodatków przeznaczono 269.376,20 zł, natomiast wydatki bieżące związane z obsługą tego zadania wyniosły 2.685,20 zł.

Od dnia 1 czerwca 2022 r. nowelizacja ustawy przeniosła ustalanie uprawnień do dodatku wychowawczego oraz jego wypłatę do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

W Powiecie Obornickim w 2022 roku funkcjonowało łącznie 7 rodzin pełniących funkcję zawodowej rodziny zastępczej oraz 2 rodziny zastępcze pełniące funkcję Rodzinnego Domu Dziecka. Ponadto w rodzinnych domach dziecka, rodzinach zastępczych zawodowych i rodzinach zastępczych niezawodowych zatrudnionych było łącznie 7 osób do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich. Z tytułu sprawowania opieki nad dziećmi rodzinom zastępczym i osobom do pomocy wypłacono wynagrodzenia bezosobowe wraz z pochodnymi w kwocie – **433.102,95 zł**. Na wynagrodzenia koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej wraz z dodatkowym wynagrodzeniem rocznym, pochodnymi od wynagrodzeń oraz innymi wydatkami osobowymi niezaliczanymi do wynagrodzeń, w tym odpis na ZFŚS wydatkowano **261.694,58 zł**.

Koordynatorzy sprawowali pieczę łącznie nad 61 rodzinami i 104 dziećmi przebywającymi w rodzinnej pieczy zastępczej.

Na dzień 31.12.2022 roku funkcjonowało 80 rodzin zastępczych ze 125 dziećmi, z tego:

- 46 to rodziny spokrewnione, które objęły opieką 55 dzieci,
- 26 rodziny to rodziny niezawodowe, które obejmowały opieką 39 dzieci,
- 6 zawodowych rodzin zastępczych obejmowało opieką 11 dzieci (2 specjalistyczne rodziny zastępcze, które opiekują się 3 dziećmi oraz 4 rodziny zawodowe, które sprawują opiekę nad 8 dziećmi),
- 2 Rodzinne Domy Dziecka, w których przebywało 20 dzieci.

W roku 2022 r. rozwiązane zostało 21 rodzin zastępczych, 28 dzieci opuściło rodzinną pieczę zastępczą (4 powróciło do rodziny naturalnej, 4 umieszczono w instytucjonalnej pieczy zastępczej, 20 umieszczono w innej formie rodzinnej pieczy

zastępczej) oraz 13 pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych opuściło pieczę i rozpoczęło proces usamodzielniania.

W 2022 r. 34 dzieci pochodzących z terenu powiatu obornickiego (14 dzieci z gminy Oborniki, 19 dzieci z gminy Rogoźno, 1 dziecko z gminy Ryczywół) zostało umieszczonych po raz pierwszy w pieczy zastępczej, z czego 20 dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie powiatu obornickiego, 7 dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie innych powiatów, 7 dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych na terenie innych powiatów. Wszystkie dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej na podstawie postanowień sądu.

Powiat Obornicki ponosi również wydatki w formie dotacji dla innych powiatów, na terenie których rodziny zastępcze przyjmują dzieci z naszego powiatu. W 2022 r. kwota przekazanej dotacji wyniosła 374.168,42 zł. Ponadto Powiat Obornicki pokrywał koszty utrzymania 1 dziecka umieszczonego w rodzinnej zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego na terenie innego powiatu w formie zakupu usług w wysokości 39.837,70 zł.

W roku 2022 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Obornikach zleciło do wykonania, wymagane ustawą, opinie psychologiczne dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej. Na opinie i utrzymanie wymaganego programu dla celów sprawozdawczości wydatkowało kwotę 30.000,00 zł. Ponadto przeprowadzono szkolenie dla 6 kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej za kwotę 3.180 zł oraz dla 23 rodziców zastępczych odbyło się szkolenie dziedzinowe, na które wydatkowano 1.500 zł.

Pozostałe koszty to kwota 19.666,06 zł, w tym:

- podróże służbowe, głównie dotyczące wywiadów z rodzinami zastępczymi – 5.808,88 zł,
- ogłoszenie prasowe, reklama, ulotki – 3.431,70 zł,
- serwis systemu Wspieranie rodziny i pieczy zastępczej - 1.771,20 zł,
- szkolenia pracowników – 761,45 zł,
- zakup materiałów i wyposażenia oraz artykułów spożywczych – 5.788,43 zł,
- usługa telekomunikacyjna – 1.859,81 zł

- pozostałe – 244,59 zł.

Podstawowe dane statystyczne:

Na dzień 31.12.2022 roku funkcjonowało 80 rodzin zastępczych (w tym 2 rodzinne domy dziecka) ze 125 dziećmi, z tego 46 to rodziny spokrewnione, które obejmowały opieką 55 dzieci, a 26 rodziny to rodziny niezawodowe, które obejmowały opieką 39 dzieci oraz 6 zawodowych rodzin zastępczych obejmowało opieką 11 dzieci.

W roku 2020 został utworzony rodzinny dom dziecka na terenie gminy oborniki, w którym obecnie wychowuje się 12 dzieci. Natomiast w marcu 2021 r. utworzono drugi rodzinny dom dziecka w powiecie obornickim, mieszczący się na terenie gminy Rogoźno w którym wychowuje się obecnie 8 dzieci. W związku z powyższym na terenie powiatu funkcjonowały w 2022 roku dwa Rodzinne Domy Dziecka, w których przebywało łącznie 20 dzieci.

Liczba i podział rodzin na terenie powiatu obornickiego w 2022 r.

Rodzina zastępcza	Stan na 31.12.2022 r.		Gmina Oborniki		Gmina Rogoźno		Gmina Ryczywół	
	Rodzin	Dzieci	Rodzin	Dzieci	Rodzin	Dzieci	Rodzin	Dzieci
Spokrewniona	46	55	24	30	15	18	7	7
Niezawodowa	26	39	16	20	6	9	4	10
zawodowa	6	11	3	5	1	2	2	4
RDD	2	20	1	12	1	8	-	-
RAZEM	80	125	44	67	23	37	13	21

Odływ dzieci z rodzinnej pieczy zastępczej w roku 2022 z podziałem na typ rodzin:

a) z rodzin zastępczych spokrewnionych odeszło 16 dzieci, z tego:

- 1 dziecko - powróciło do rodziców biologicznych w związku z osiągnięciem pełnoletności przez matkę;
- 6 dzieci – umieszczone w innej formie rodzinnej pieczy;
- 9 dzieci – usamodzielnienie (pełnoletność);

b) z niezawodowych rodzin zastępczych odeszło 22 dzieci, z tego:

- 3 dzieci – powrót do rodziców biologicznych;
- 3 dzieci – usamodzielnienie (pełnoletność);

- 11 dzieci – umieszczone w innej formie rodzinnej pieczy;
- 3 dzieci – umieszczone w instytucjonalnej formie pieczy;
- 2 dzieci – zmiana formy rodziny zastępczej (na RZ zawodową)

c) z zawodowych rodzin zastępczych odeszło 2 dzieci:

- 1 dziecko – usamodzielnienie (pełnoletność);
- 1 dziecko – umieszczone w instytucjonalnej formie pieczy;

d) z rodzinnego domu dziecka odeszło 1 dziecko:

- 1 dziecko – umieszczone w innej formie rodzinnej pieczy;

50 dzieci pochodzących z powiatu obornickiego przebywało w piecach zastępczych na terenie innych powiatów (stan na dzień 31.12.2022 r.), z tego:

- 26 dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej (Poznań, Wągrowiec, Chodzież, Konin, Szamotuły, Gostyń, Szczecin)
- 24 dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej (Poznań, Gostyń, Wągrowiec, Suwałki, Pleszew, Kamienna Góra, Białystok, Szczecin, Myślibórz, Kalisz, Szamotuły)

W różnych formach pieczy zastępczej zostało **po raz pierwszy** (tzn. bezpośrednio spod opieki rodziców biologicznych) umieszczone 34 dzieci pochodzących z powiatu obornickiego, z czego:

- 20 dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie powiatu obornickiego,
- 7 dzieci do rodzinnej pieczy zastępczej na terenie innych powiatów,
- 7 w placówce opiekuńczo-wychowawczej na terenie innych powiatów.

W roku 2022 nastąpiła zmiana formy pieczy zastępczej u kilkorga dzieci wcześniej przebywających w pieczy zastępczej na terenie powiatu obornickiego:

- 4 dzieci z rodzin zastępczych spokrewnionych przeszło do rodzin zastępczych niezawodowych;

- 3 dzieci przebywające dotąd w rodzinach zastępczych niezawodowych zostało umieszczonych w innych rodzinach zastępczych niezawodowych;
- 2 dzieci z rodziny zastępczej niezawodowej do rodziny zastępczej zawodowej w związku z zmianą kwalifikacji rodziny;
- 1 dziecko przebywające dotąd w rodzinnym domu dziecka przeszło do rodziny zastępczej niezawodowej;

A także do pieczy zastępczej poza powiatem:

- 1 dziecko przeszło z rodziny zastępczej spokrewnionej do innej rodziny spokrewnionej na terenie innego powiatu;
- 1 dziecko przeszło z rodziny zastępczej spokrewnionej do rodziny niezawodowej poza powiatem (śmierć rodzica zastępczego);
- 7 dzieci przebywających w rodzinach zastępczych niezawodowych przeszło do innych rodzin niezawodowych poza powiatem;
- 1 dziecko z rodziny zastępczej niezawodowej przeszło do rodzinnego domu dziecka na terenie innego powiatu;
- 3 dzieci z rodziny zastępczej niezawodowej zostało umieszczone w placówce opiekuńczo – wychowawczej na terenie innych powiatów;
- 1 dziecko przeszło z rodziny zastępczej zawodowej do placówki opiekuńczo – wychowawczej na terenie innego powiatu;

W 2022 roku 15 pełnoletnich wychowanków opuściło różne formy rodzinnej pieczy zastępczej i rozpoczęło proces usamodzielnienia (13 wychowanków przebywających w rodzinach na terenie powiatu obornickiego i 2 wychowanków przebywających na terenie innych powiatów a pochodzących z powiatu obornickiego).

Dane finansowe 2022 r. – usamodzielniani rodzinnej pieczy zastępczej.

Rodzina zastępcza	USAMODZIELNIENIE <i>pomoc pieniężna dla pełnoletnich wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej</i>		
	Kontynuowanie nauki art. 140 ust.1pkt.1 lit a	Pomoc pieniężna art. 140 ust.1pkt.1 lit b	Pomoc na zagospodarowanie art. 140 ust.1pkt.1 lit c
	64.081,68 zł 15 osób	86.047,00 zł 14 osób	8.735,00 zł 3 osoby
RAZEM	158.863,68 zł		

Art. 149 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej określa, że:

1. Wysokość pomocy na usamodzielnienie wynosi:

1) w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą spokrewnioną – nie mniej niż 3921zł, jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres co najmniej 3 lat;

2) w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą niezawodową, rodzinę zastępczą zawodową, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-terapeutyczną:

a) nie mniej niż 7839zł – jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres powyżej 3 lat,

b) nie mniej niż 3921zł – jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres od 2 do 3 lat,

c) nie mniej niż 1961zł – jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres poniżej 2 lat, nie krócej jednak niż przez okres roku.

Pomoc na zagospodarowanie w wysokości nie niższej niż 1782zł.

Pomoc na kontynuowanie nauki nie mniej niż 595zł. miesięcznie.

Odpłatność rodziców biologicznych.

Rada Powiatu Obornickiego w drodze uchwały nr XVI/124/12 z dnia 28 lutego 2012 r. określiła szczegółowe warunki umorzenia w całości lub w części, łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstępowania od ustalenia opłaty rodzicom za pobyt dziecka w pieczy zastępczej. W roku 2022 r. wobec rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej rodzinnej i instytucjonalnej po wszczęciu i przeprowadzeniu postępowania Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Obornikach wydało **113** decyzje administracyjne o odstąpieniu od ustalenia opłaty lub umorzeniu należności ze względu na trudną sytuację materialną i życiową rodziców biologicznych oraz **6** decyzji o naliczeniu opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej. Wpływy od rodziców z naliczonych opłat za pobyt dzieci w pieczy zastępczej w roku 2022 wyniosły 21.301,40zł.

2.2 Organizator rodzinnej pieczy zastępczej

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wprowadza pojęcie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej jest wyznaczona przez Starostę jednostka organizacyjna powiatu lub podmiot, któremu powiat zlecił realizację tego zadania. W przypadku gdy wyznaczoną jednostką organizacyjną jest powiatowe centrum pomocy rodzinie, w centrum tym tworzy się zespół do spraw rodzinnej pieczy zastępczej.

Starosta Obornicki Zarządzeniem Nr 40.2011 z dnia 14 grudnia 2011r. wyznaczył na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Obornikach, do zadań, którego należy:

- prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka,
- kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych zawierających potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinię o spełnianiu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej,
- organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka,
- zapewnienie badań psychologicznych kandydatom do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka,
- organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo- wychowawczej typu rodzinnego, wydawanie świadectw ukończenia tych szkoleń oraz opinii dotyczącej predyspozycji do pełnienia funkcji dyrektora i wychowawcy w placówce opiekuńczo wychowawczej typu rodzinnego,
- zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby,

- zapewnianie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych,
- organizowanie dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka pomocy wolontariuszy,
- współpraca ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z powiatowym centrum pomocy rodzinie, ośrodkiem pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami społecznymi,
- prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej,
- zapewnianie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego,
- dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej,
- prowadzenie działalności diagnostyczno-konsultacyjnej, której celem jest pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka, a także szkolenie i wspieranie psychologiczno-pedagogiczne osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz rodziców dzieci objętych tą pieczą,
- przeprowadzanie badań pedagogicznych i psychologicznych oraz analizy dotyczących kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka,
- zapewnianie rodzinom zastępczym zawodowym i niezawodowym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego,
- zapewnienie koordynatorom rodzinnej pieczy zastępczej szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji,
- przedstawianie staroście i radzie powiatu corocznego sprawozdania z efektów pracy,
- zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną

sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających,

- organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku, gdy rodzina zastępcza, albo prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wypoczynku (t.j. Dz.U. z 2022 poz. 447 ze zm.).

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Obornikach realizuje zadania Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej poprzez Zespół do Spraw Rodzinnej Pieczy Zastępczej funkcjonującym w ramach działu do spraw pomocy społecznej, pieczy zastępczej i przemocy w rodzinie.

W skład Zespołu do Spraw Rodzinnej Pieczy Zastępczej wchodzi pracownicy jednostki: dyrektor, kierownik działu do spraw pomocy społecznej, pieczy zastępczej i przemocy w rodzinie; specjalista pracy socjalnej; specjalista pracy z rodziną oraz wieloosobowe stanowisko koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej **prowadzi ciągle nabór nowych kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych** różnych typów, poprzez rozpowszechnianie plakatów i ulotek informacyjnych na tablicach ogłoszeń w urzędach, kościołach, sołectwach oraz na stronach internetowych. Materiały informacyjne oraz promujące rodzicielstwo zastępcze upowszechniane było przy pomocy lokalnej prasy, mediów oraz stron internetowych i mediów społecznościowych.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie prowadzi **proces kwalifikowania kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej** lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, poprzez analizę sytuacji rodzinnej, społecznej, zdrowotnej, bytowej kandydatów; oceny kompetencji opiekuńczo wychowawczych oraz rękopisami do sprawowania pieczy zastępczej. Gromadzi dokumentację, występuje do właściwych urzędów i instytucji w procesie weryfikacji (m.in. Krajowy Rejestr Karny, Rejestr Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym), zapewnia wymagane przepisami prawa badania psychologiczne o posiadaniu przez kandydatów predyspozycji i motywacji do sprawowania pieczy zastępczej; przeprowadza wizyty w miejscu zamieszkania kandydatów. Sporządza opinie o kandydatach, kieruje i organizuje szkolenie dla

kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej, zawodowej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

W roku 2022 dokonało **20 ocen kandydatów na rodziców zastępczych** (w tym opinie wystawiane na prośbę sądu rodzinnego, opinie wystawione w procesie kwalifikacji nowych kandydatów oraz celem skierowania na szkolenie) zgodnie z art.42 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Zorganizowano i przeprowadzono **szkolenie dla 6 kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej** we współpracy z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Chodzieży. Zorganizowano także **szkolenie dla rodziców zastępczych**, w szkoleniu wzięło udział łącznie 23 rodziców zastępczych.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej zgodnie z przepisami prawa przy współpracy z asystentami rodziny/ ośrodkami pomocy społecznej - **dokонуje oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej** (dziecko do 3 roku życia co 3 miesiące, powyżej 3 roku życia co 6 miesięcy) oraz **oceny rodziny zastępczej** (nowo ustanowione rodziny zastępcze - przez pierwsze 2 lata co roku, następnie co 3 lata).

Na spotkania zespołu do spraw oceny sytuacji dziecka w rodzinie zastępczej oraz oceny rodziny zastępczej zapraszani są rodzice zastępczy i rodzice biologiczni dziecka, przedstawiciele odpowiednich ośrodków pomocy społecznej, Sądu Rodzinnego, ośrodka adopcyjnego, szkół. W 2022 r. odbyło się 21 Zespołów do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej. Dokonano następujących ocen:

- sporządzanie oceny rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka - 35 oceny,
- dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej - 238 ocen, w tym: dzieci powyżej 3 roku życia - 206, dzieci do 3 roku życia - 32.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej prowadziło także:

- rejestr danych o osobach pełniących funkcję rodziny zastępczej niezawodowej, zawodowej oraz prowadzących rodzinny dom dziecka,

- rejestr osób zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka,
- rejestru zaświadczeń lekarskich o stanie zdrowia i braku przeciwwskazań zdrowotnych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej rodzin niezawodowych, rodzin zawodowych i rodzinnego domu dziecka (zaświadczenia lekarskie rodzina dostarcza do PCPR co dwa lata).

Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Obornikach w roku 2022 zatrudniało łącznie 4 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej w miesiącu styczniu (jedno stanowisko zostało utworzone i finansowane w ramach realizowanego projektu ze środków UE w ramach projektu „Usługi społeczne dla mieszkańców powiatu obornickiego”), od lutego – 3 koordynatorów.

Opieką koordynatora objęto w sumie 61 rodzinami i 104 dziećmi przebywającymi w rodzinnej pieczy zastępczej, z czego liczba rodzin objętych jednocześnie opieką przez jednego koordynatora nie przekraczała 15. Koordynator obejmuje opieką rodziny zastępcze na ich wniosek, są to także rodziny zawodowe, rodzinne domy dziecka, oraz rodziny w których występują problemy opiekuńczo-wychowawcze lub rodziny, które w opinii organizatora wymagają takiego rodzaju wsparcia. Wśród tych rodzin mieściło się:

- 33 rodzin spokrewnionych – w których przebywało 40 dzieci;
- 23 rodzin niezawodowych - w których przebywało 37 dzieci;
- 3 rodzin zawodowych - w których przebywało 7 dzieci;
- 2 rodzinne domy dziecka - w których przebywało 20 dzieci;

Do zadań koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej należy w szczególności:

- 1) udzielanie pomocy rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka w realizacji zadań wynikających z pieczy zastępczej,
- 2) przygotowanie, we współpracy z asystentem rodziny i odpowiednio rodziną zastępczą lub prowadzącym rodzinny dom dziecka, planu pomocy dziecku,

- 3) pomoc rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka w nawiązaniu wzajemnego kontaktu, w szczególności przez organizowanie grup wsparcia,
- 4) zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka dostępu do specjalistycznej pomocy dla dzieci, w tym psychologicznej, reedukacyjnej i rehabilitacyjnej,
- 5) organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku gdy rodzina zastępcza niezawodowa, rodzina zastępcza zawodowa albo prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wypoczynku,
- 6) zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających,
- 7) udzielanie wsparcia pełnoletnim wychowankom rodzinnych form pieczy zastępczej,
- 8) przedstawianie corocznego sprawozdania z efektów pracy organizatorowi rodzinnej pieczy zastępczej.

Koordinator odwiedzał rodziny zastępcze w miejscu zamieszkania, kontaktował się telefonicznie, spotykał na terenie PCPR, spotykał na zespołach oceny sytuacji dziecka, przeprowadzał rozmowy wychowawcze z wychowankami oraz rodzinami zastępczymi, a także rodzinami biologicznymi, kontaktował się z szkołami, pedagogami szkolnymi, wychowawcami, uczestniczył w posiedzeniach Sądu, był obecny przy realizacji postanowień sądu o zmianie formy pieczy zastępczej oraz realizacji dowozów i przekazania dzieci. Podczas wizyt przeprowadzano rozmowy na temat występowania u dzieci problemów opiekuńczo- wychowawczych, problemów zdrowotnych, udzielono porad, wydawano broszury lub ulotki dotyczące metod pracy z dziećmi, modeli rodziny, potrzeb dzieci, zaburzeń rozwojowych. Po spotkaniach sporządzono notatki służbowe, wydawano karty informacyjne dziecka dot. sytuacji dzieci, wydawano formularze samooceny rodziny zastępczej, wydawano opinię dotyczące kwalifikacji dzieci do przysposobienia, a także opinię dotyczącą rodzin zastępczych czy rodziców biologicznych.

Wszczęto **4 procedury adopcyjne** przez koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej. Sporządzono wymagane opinie dotyczące zasadności przysposobienia, zebrano i przekazano do ośrodka adopcyjnego dokumentację, zgodnie z wymogami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W trakcie przeprowadzanych wizyt w rodzinach zastępczych, koordynator sporządzał protokół, następnie zawiadamiał instytucję (Sąd, szkołę, rodziny zastępcze, rodziny biologiczne, ośrodek adopcyjny, pracowników OPS, asystentów rodziny) i zbierał zespół do spraw oceny sytuacji dziecka, na którym omawiano poszczególne sytuacje dzieci, decydowano o dalszej pracy, o zasadności pozostawienia dziecka w pieczy, bądź powrocie go do rodziny pochodzenia, bądź o zmianie pieczy zastępczej.

Ważnym narzędziem współpracy koordynatora z rodzinami zastępczymi okazały się być przeprowadzane przez psychologa **diagnozy psychofizyczne dziecka**, które nakreślały tor działania wobec dziecka w pieczy zastępczej oraz pracy z rodziną zastępczą. Głównym celem koordynatorów było wspieranie rodzin zastępczych w rozwiązywaniu trudności w codziennym funkcjonowaniu, nie było to natomiast wyręczanie w rozwiązywaniu napotkanych zadań życiowych czy trudności. Działania te miały na celu wzmocnienie sprawności funkcjonowania rodziny oraz zwiększenie jej siły i wiary we własne możliwości.

Ponadto w ramach zadań nałożonych przepisami prawa oraz na zlecenie sądu organizator rodzinnej pieczy zastępczej sporządził:

- 68 planów pomocy dziecku, w tym koordynatorzy 55;
- 292 sprawozdań z pracy z rodziną dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej, w tym koordynatorzy 210;
- 17 sprawozdań z pracy z rodziną dziecka umieszczonego w placówce opiekuńczo – wychowawczej,
- przygotowano i złożono do sądu 16 pozwy o alimenty w rodzinnej pieczy zastępczej oraz 4 pozwy na dzieci umieszczone w placówkach opiekuńczo- wychowawczych.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Obornikach w roku 2022 zatrudniał psychologa, który zapewniał **poradnictwo psychologiczne** oraz niezbędne wsparcie

terapeutyczne rodzicom zastępczym oraz dzieciom umieszczonym w rodzinnej pieczy zastępczej. W 2022 r. pomoc psychologa dla pieczy zastępczej wyniosła 162 godziny.

Ponadto została nawiązana współpraca z Poradnią Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży w Obornikach, w ramach której dzieci przebywające w pieczy zastępczej i ich rodzice również otrzymują bezpłatną pomoc terapeutyczną.

Pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie wykonujący zadania w ramach zespołu pieczy zastępczej w ciągu całego roku podnosili swoje kwalifikacje zawodowe poprzez udział w szkoleniach. Pracownicy PCPR uczestniczyli w roku 2022 w 23 szkoleniach, z czego koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej w 7 szkoleniach.

2.3. Placówki opiekuńczo – wychowawcze.

W chwili obecnej na terenie powiatu obornickiego nie funkcjonuje żadna instytucjonalna forma pieczy zastępczej.

Starostwo Powiatowe w Obornikach na pokrycie kosztów utrzymania dzieci z naszego powiatu umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów przekazało dotacje w kwocie **1 267 195,02 zł**. Liczba dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo – wychowawczych na terenie innych powiatów ulega stałej zmianie. Na dzień 31 grudnia 2022 r. liczba dzieci umieszczonych w placówkach wynosiła 24. Powiat pokrywał koszty utrzymania 2 dzieci umieszczonych w regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych na terenie innych powiatów, w ciągu roku 2022 r. wydatkowana kwota wyniosła **130 170,44zł**, a także koszty pobytu 3 dzieci w placówce opiekuńczo – wychowawczej typu interwencyjnego w wysokości **43 691,04 zł**.

Ze środków własnych zgodnie z ustawą o pomocy społecznej oraz wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, powiat zobowiązany jest do udzielania pomocy pieniężnej na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie dzieciom opuszczającym placówki opiekuńczo-wychowawcze, domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie, młodzieżowe ośrodki szkolno-wychowawcze, zakłady poprawcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze. W 2021 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie dokonało wypłaty świadczeń pełnoletnim wychowankom opuszczającym placówki opiekuńczo – wychowawcze oraz wychowankom młodzieżowych ośrodków wychowawczych na kwotę **45 332 zł**. Świadczenia te wypłacono z tytułu: kontynuowania nauki w wysokości 28 502 zł (8 osób), pomocy na usamodzielnienie w kwocie 13 350 zł, które otrzymało 3 usamodzielnianych oraz pomoc na zagospodarowanie w wysokości 3 480 zł – 1 osoba.

3. Realizacja zadań z zakresu rehabilitacji społecznej ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej przeznaczono 1.815.003,72 zł środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (z czego kwota 18.113,86 zł była wydatkowana przez Powiatowy Urząd Pracy na zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej a kwota 769.020,14 zł przez PCPR na rehabilitację społeczną). Zadania, na które wydatkowano środki PFRON zostały określone przez Radę Powiatu Obornickiego.

W 2022 roku całkowity koszt utrzymania Warsztatu Terapii Zajęciowej w Wiardunkach wyniósł 1.142.369,72 zł, z tego ze środków PFRON wydatkowano 1.027.869,72 zł. Powiat Obornicki współfinansował Warsztat Terapii Zajęciowej w Wiardunkach w kwocie **114.500,00 zł**.

Liczba uczestników Warsztatu Terapii Zajęciowej w Wiardunkach na koniec 2022 roku wynosiła 40 osób, z tego 14 kobiet i 26 mężczyzn. Uczestnikami warsztatu są osoby z upośledzeniem umysłowym, chorobami psychicznymi, neurologicznymi oraz niepełnosprawnością sprzężoną.

W ramach tych środków zrealizowano:

- dofinansowania do turnusów rehabilitacyjnych dla niepełnosprawnych osób dorosłych oraz dzieci i młodzieży wraz z opiekunami. Wypłacono dofinansowania 94 osobom w łącznej kwocie 143 095,00 zł, z tego:
 - 33 osobom dorosłym na kwotę 58 324,00 zł,
 - 24 opiekunom osób dorosłych na kwotę 28 840,00 zł,
 - 19 dzieciom i młodzieży na kwotę 34 301,00 zł,
 - 18 opiekunom dzieci i młodzieży na kwotę 21 630,00 zł;
- dofinansowania do zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze oraz dofinansowania do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego dla dzieci i osób dorosłych, łącznie na kwotę 401.001,36 zł, w tym: w ramach pomocy w zakupie sprzętu rehabilitacyjnego udzielono wsparcia 11 osobom na kwotę 21 001,36 zł oraz w ramach pomocy finansowej w zakupie

przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych udzielono wsparcia 478 osobom na kwotę 380 000,00 zł;

- dofinansowania do likwidacji barier funkcjonalnych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych - likwidacja barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się dla 32 osoby na kwotę 224 923,78 zł, w tym:
 - likwidacja barier architektonicznych - 13 osób na kwotę 143 509,61 zł,
 - likwidacja barier w komunikowaniu się - 6 osób na kwotę 24 981,10 zł,
 - likwidacja barier technicznych - 13 osób na kwotę 56 433,07 zł.

4. Realizacja zadań przy udziale środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych - program pilotażowy „Aktywny Samorząd”.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie udzieliło wsparcia finansowego ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych kontynuując realizację pilotażowego programu „Aktywny Samorząd”, do którego pierwszy raz PCPR przystąpiło w 2012 r.

Łączna kwota środków finansowych wydatkowanych w **2022r.** na realizację zadań w ramach programu wynosiła **192 554,99 zł.** Pomocą objęto łącznie 28 osób niepełnosprawnych: Moduł I – 23 osoby, Moduł II - 5 osób (liczba osób wg unikalnego nr PESEL).

Z uwagi na możliwość jednoczesnego korzystania tych samych wnioskodawców z pomocy w ramach różnych zadań w ramach programu, w **2022r. udzielono łącznie 33 dofinansowania / refundacje** (MODUŁ I – 25 dofinansowań, MODUŁ II – 8 dofinansowań).

Na realizację Modułu I łącznie w 2022r. wydatkowano 172 104,99 zł.

OBSZAR B – likwidacja barier w dostępie do uczestnictwa w społeczeństwie informacyjnym:

Zadanie 1 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania dla osób z orzeczeniem o niepełnosprawności do 16r.ż. lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności z dysfunkcją narządu wzroku lub obu kończyn górnych: 6 osób na kwotę 37 158,30 zł.

Zadanie 3 - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania dla osób ze umiarkowanym stopniem niepełnosprawności z dysfunkcją narządu wzroku: 1 osoba na kwotę 7 090,60 zł.

Zadanie 4 - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania dla osób z orzeczeniem o niepełnosprawności do 16r.ż. lub osób ze

znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności z dysfunkcją narządu słuchu i trudnościami w komunikowaniu się za pomocą mowy: 2 osoby na kwotę 7 108,10 zł.

OBSZAR C – likwidacja barier w poruszaniu się:

Zadanie 1- pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym: 2 osoby na kwotę 15 600,00 zł,

Zadanie 2 - utrzymanie sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego lub skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym: 3 osoby – dofinansowanie na kwotę 6 420,00 zł,

Zadanie 3 -pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy na co najmniej III poziomie jakości: 3 osoby na kwotę 68 058,51,00 zł,

Zadanie 5 – pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego: 4 osoby - na kwotę 28 125,00 zł.

OBSZAR D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej osoby niepełnosprawnej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej (dziecka przebywającego w żłobku, przedszkolu lub pod inną tego typu opieką):1 osoba na kwotę 2 544,48 zł.

Na realizację Modułu II w 2022r. wydatkowano 20 450,00 zł. Dofinansowanie uzyskało 5 osób (wg unikalnego nr PESEL) ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności do czesnego i kosztów kształcenia na poziomie wyższym, przy czym udzielono tym osobom 8 dofinansowań (pomocy udziela się w dwóch cyklach naboru wniosków w roku kalendarzowym).

5. Informacja o wykonaniu zadań i planu budżetu za 2022 rok w zakresie orzekania o niepełnosprawności.

W Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie działa Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności, który orzeka dla celów pozarentowych o niepełnosprawności osób do 16 roku życia oraz o stopniu niepełnosprawności osób powyżej 16 roku życia

Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności orzeka dla celów pozarentowych o niepełnosprawności osób do 16 roku życia oraz o stopniu niepełnosprawności osób powyżej 16 roku życia.

W 2022 roku wydano **1227** orzeczeń, w tym:

- 252 orzeczeń o niepełnosprawności osobom do 16 – tego roku życia, z tego 229 orzeczenia o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych, 22 o niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych, 1 odmowa wydania orzeczenia,
- 975 orzeczeń o stopniu niepełnosprawności osobom powyżej 16-tego roku życia, z tego 947 orzeczenia o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych, 6 o niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych, 22 o odmowie ustalenia stopnia niepełnosprawności.
- Liczba i cel przyjętych wniosków (osoby powyżej 16 roku życia) - 2022 r.

Lp.	Cel złożenia wniosku	Liczba wniosków
1.	Odpowiednie zatrudnienie	122
2.	Szkolenie	5
3.	Uczestnictwo w terapii zajęciowej	9
4.	Konieczność zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	156

5.	Korzystanie z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji (korzystanie z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych)	178
6.	Uzyskanie zasiłku pielęgnacyjnego	225
7.	Korzystanie z karty parkingowej	211
8.	Inne – ulgi i uprawnienia	167
Razem:		1073
Liczba i cel przyjętych wniosków do 16-tego roku życia		
1.	Zasiłek pielęgnacyjny	152
2.	Zasiłek stały	114
3.	Inne - ulgi i uprawnienia	12
Razem:		278
Razem osoby do 16-tego roku życia i powyżej 16-tego roku życia – liczba przyjętych wniosków w 2022 r.		1351

- Osoby posiadające dokument potwierdzający niepełnosprawność mogą ubiegać się o wydanie legitymacji osoby niepełnosprawnej uprawniającej do ulg m.in. w przejazdach środkami komunikacji publicznej.
- W 2022 r. wydano także 364 karty parkingowe.

- Liczba wydanych legitymacji osoby niepełnosprawnej w 2022r.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba
1.	Legitymacje wydane osobom przed 16 rokiem życia na podstawie ważnych orzeczeń o niepełnosprawności	19
2.	Legitymacje wydane osobom po 16 roku życia na podstawie ważnych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności (w tym z art. 5a)	125
Ogółem		144

- Plan finansowy Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w ramach zadań z zakresu administracji rządowej ustalono w kwocie 262.872,00 zł, z czego wykorzystano **262.496,04 zł**.
- Koszt wynagrodzeń pracowników obsługujących Zespół wraz z pochodnymi oraz innymi wydatkami osobowymi niezaliczanymi do wynagrodzeń, w tym odpis na ZFŚS wyniósł 111.346,25 zł. W planie Powiatowego Zespołu dominującą pozycją były wydatki wynikające z zawartych ze specjalistami - orzecznikami umów cywilno – prawnych oraz umów o świadczenie usług na kwotę 112.140,53 zł. Wydatki te stanowiły 43,00% wydatków ogółem.
- Na wydatki rzeczowe przeznaczono 39.009,26 zł, w tym na obsługę pocztową 20.529,80 zł, na zakup materiałów i wyposażenia wydano 16.035,45 zł, pozostałe opłaty i usługi – 2.444,01 zł.

6. Powiatowa Społeczna Rada Do Spraw Osób Niepełnosprawnych.

Przy Staroście Obornickim działa Powiatowa Społeczna Rada Do Spraw Osób Niepełnosprawnych. Powołana Zarządzeniem Starosty Obornickiego z dnia 19.02.2020 r. roku w składzie:

1. Prezes Stowarzyszenia Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej „Przyjaciel” w Obornikach,
2. Przewodniczący Koła Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Ryczywole,
3. Przedstawiciel Obornickiej Rady Seniorów,
4. Przedstawiciel jednostki samorządu terytorialnego – Gmina Rogoźno,
5. Przedstawiciel Zarządu Rejonowego Polskiego Czerwonego Krzyża w Obornikach.

Do zakresu działania Powiatowej Społecznej Rady do Spraw Osób Niepełnosprawnych należy:

1. Inspirowanie przedsięwzięć zmierzających do:
 - integracji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych,
 - realizacji praw osób niepełnosprawnych
2. opiniowanie projektów powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych
3. ocena realizacji programów
4. opiniowanie projektów uchwał i programów przyjmowanych przez Radę Powiatu pod kątem ich skutków dla osób niepełnosprawnych.

Kadencja Powiatowej Społecznej Rady do Spraw Osób Niepełnosprawnych trwa 4 lata. Podczas posiedzeń Rady omawiano potrzeby osób niepełnosprawnych z terenu powiatu obornickiego, wypracowywano podział środków oraz zasady przyznawania dofinansowań ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Obornikach inicjuje spotkania i aktywnie bierze udział w pracach Rady.

W 2022 r. zarejestrowano wpływ 8059 spraw do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Obornikach.